

The logo for SITRA, consisting of the word "SITRA" in a bold, white, sans-serif font. The letters are closely spaced and have a modern, clean appearance. The logo is positioned in the upper right corner of a dark blue horizontal band.

SITRA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2008

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra

K 2/2009 vp

**SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLARAHASTON
SITRAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2008**

EDUSKUNNALLE

Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain (717/90)
9 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaisesti Suomen itsenäisyyden
juhlarahaston hallintoneuvosto antaa kunnioittavasti eduskunnalle
oheisen kertomuksen Sitran toiminnasta vuodelta 2008.

Helsingissä 25. päivänä maaliskuuta 2009

Suomen itsenäisyyden juhlarahaston hallintoneuvoston puolesta

Timo Kalli
puheenjohtaja

Anton Mäkelä
sihteeri

SISÄLTÖ

HALLINTONEUVOSTON LAUSUMA	6
SITRAN TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2008	
Hallituksen toimintakertomus.....	9
Tuloslaskelma	18
Tase.....	19
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	20
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	21
TILINTARKASTUSKERTOMUS	32

SUOMEN ITSENÄISYYDEN JUHLARAHASTON SITRAN TOIMINTAKERTOMUS 2008 EDUSKUNNALLE

Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta annetun lain (717/90) 9 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan hallintoneuvoston on annettava eduskunnalle vuosittain kertomus Sitran toiminnasta. Sitran hallintoneuvosto koostuu eduskunnan kulloinkin asettamasta pankkivaltuustosta.

Tähän toimintakertomukseen vuodelta 2008 sisältyvät hallintoneuvoston lausuma, Sitran tilinpäätös toimintakertomuksineen ja eduskunnan valitsemien tilintarkastajien tarkastuskertomus.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUMA

Vuosi 2008 oli Sitran 41. toimintavuosi. Vuoden aikana Sitra jatkoi ohjelmajohjaista toimintaansa systeemisen muutoksen tukemiseksi sekä vahvisti ohjelmatoimintansa vaikuttavuutta muun muassa ohjelma-alueille suunnatuilla rahasto- ja pääomasijoituksilla, osallistamalla kansallisiin strategiaprosesseihin, teettämällä selvityksiä ja järjestämällä seminaareja. Ohjelmatoiminnassa Terveydenhuollon ohjelman toiminta jatkui suunnitelmien mukaisesti. Päätökseen vietiin Elin-
tarvike- ja ravitsemusohjelma sekä Intia-ohjelma. Uusina ohjelmina käynnistyivät Energiaohjelma ja Koneteollisuuden kasvuohjelma. Lisäksi vuoden 2008 aikana valmisteltiin Kuntaohjelman käynnistämistä.

Toimintavuoden aikana Sitra linjasi toimintaansa niin, että se tukee entistä vahvemmin työ- ja elinkeinoministeriön aloitteesta laaditussa kansallisessa innovaatiostrategiassa esitettyjä prosesseja ja päämääriä. Strategiatyössä suomalaisen innovaatio toiminnan perusvalinnoiksi nostettiin rajaton maailma, kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys, systeemisyys ja innovatiiviset yksilöt ja yhteisöt.

Terveydenhuollon ohjelmassa käyttäjälähtöisten toimintamallien kehittämistä jatkettiin Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirissä toteutettavassa pitkäaikaissairaiden terveysvalmennushankkeessa (Terva), jossa potilaita tuetaan ammattilaisten antamalla kannustavalla terveysvalmennuksella. Toimintavuonna ohjelma jatkoi avoimen ICT-arkkitehtuurin kehittämistyötä. Maaliskuussa valmistui kansallinen suunnitelma sähköisten palveluiden toteutuksesta, jonka puitteissa ohjelma rahoittaa kansalaisten terveystalioin määrittelyprojektia. Maisemahankkeeseen liittyvä terveydenhuollon- ja sosiaalipalvelujen kustannusanalyysi laajeni kymmeneen kuntiin ja Jämsän ja Jämsänkosken seudulla siirryttiin analyysivaiheesta kohti muutosjohtamista. Lokakuussa järjestettiin laaja seminaari, jossa linjattiin suomalaisin ja kansainvälinen asiantuntijajavoimin terveydenhuollon rakenteiden ja palveluiden väistämättömiä tulevaisuuden muutoksia.

Energiaohjelmassa tartuttiin ilmastonmuutoksikysymykseen muun muassa rakennetun ympäristön energian käytön tehostamisen keinoin. Toimintavuonna ohjelmassa käynnistettiin energiatehokkaan rakentamisen hankkeita, kuten Porvoon Skaftskärin asuinalueen rakentaminen ja Helsingin Jätkäsaaren kestävä rakentamisen hanke. Ohjelma on edustettuna työ- ja elinkei-

ministeriön energiatehokkuustoimikunnassa. Energiaohjelmassa hyödynnetään Sitran Ympäristöohjelman aikana syntyneitä oivalluksia alan uusista haasteista ja mahdollisuuksista ja näin ollen ohjelma toteuttaa Sitran linjausta ohjelmien entistä tarkemmasta jaksotuksesta ja ohjelmien välisten synergiaetujen etsimisestä.

Koneteollisuuden kasvuohjelman tavoitteena on edistää vahvasti kasvaneen, mutta haasteiden edessä olevan kone- ja metallituote teollisuuden kansainvälistymistä ja rakennejärjestelyjä. Ohjelman toiminta käynnistyi yhteistyöyrityksien kartoituksella. Pääpaino ohjelmassa on pääomasijoittamisessa ja rahastosijoitustoiminnassa. Kuluneena vuonna tehtiin merkittävä rahastosijoitus suomalaiseseen Eqvitec Mezzanine Fund II:een. Sitran linjauksen mukaisesti sekä pääomasijoitukset että rahastosijoitukset suunnataan ohjelma-alueille tukemaan ohjelmatoiminnan vaikuttavuutta ja suomalaisten yritysten kansainvälistämistä.

Valmistelussa vuonna 2008 olleen Kuntaohjelman yleiset tavoitteet ovat kuntalaisen voimaantuminen ja valinnanvapauden lisääminen, kuntien tuottavuuden nostaminen, palvelutuotannon rakenteiden uudistaminen sekä resurssien ja kustannusten optimointi. Lisäksi ohjelma tukee muutosjohtamista ja kansainvälisten hyvien käytäntöjen levittämistä ja välittämistä. Hankkeiden valmistelu tavoitteiden saavuttamiseksi käynnistettiin toimintavuonna.

Toimintavuonna päättynyt Elin-
tarvike- ja ravitsemusohjelma (ERA) oli kuluneena vuonna mukana alan yhteisen painonhallinnan tutkimusohjelman valmistelussa ja strategisen huippuosaamisen keskittymän perustamisen valmisteluissa (mini-SHOK). ERAn käynnistämässä keliakia-, marja- ja Venäjä-miniklustereissa toiminnan painopiste oli kansainvälistymisessä. Keliakia-miniklusterissa tutustuttiin Ison-Britannian markkinoihin ja jakelijoihin, Venäjä-klusteri aloitti vientitoiminnan Pietarin alueelle. Marja-klusterin koostuu tutkimustietoa marjojen terveysvaikutuksista hyödynnetään alkavassa Marjat ja terveys -hankkeessa. ERAn käynnistämisen mentorointitoiminnan piirissä oli vuoden aikana 14 yritystä. Ohjelma panosti myös koululaisten terveyden edistämiseen public-private hankkeilla, joista Järkipalaa-hanke tuotti uutta tietoa nuorten ravitsemuksesta ja loi uusia yhteistyösuhteita yritysten ja terveyden edistämisen toimijoiden vä-

lille. Ohjelmassa tuotettiin kaikkien saataville runsaasti materiaalia ravitsemuksesta, kuten esimerkiksi *hyvävälipala.fi* -nettisivusto.

Osaajavaihto ja tutkijoiden liikkumisen edistäminen olivat vuoden 2008 keväällä päättyneen Intia-ohjelman painopistealueita. Ohjelman loppuvaiheessa järjestettiin muun muassa neliosainen seminaarisarja, joka tuki Suomen ja Intian välisen yhteistyöverkoston tiivistymistä erityisesti ympäristötekniikan ja terveydenhuollon aloilla. Ohjelma edisti osaajavaihtosuhteiden syntyä myös design- ja kulttuurialalla. Sitran Intia-ohjelman aloittama stipendiohjelma (Sitra Fellowships) sai vuoden 2008 aikana jatkoa Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksessa, CIMOssa.

Net Effect Oy toteutti kuluneena vuonna päättyneiden ohjelmien (Ympäristö-, Venäjä- ja Intia-ohjelma) loppuarvioinnin. Arvioinnissa selvitettiin ohjelmien tavoitteiden saavuttamista, yhteiskunnallista relevanssia sekä vaikutuksia. Arvioinnin tulokset osoittavat, että ohjelmat ovat olleet yhteiskunnallisesti tarkoituksenmukaisia. Arvioinnissa esiin tulleet kehitysehdotukset otettiin huomioon Sitran uusia ohjelmia valmisteltaessa avaamalla valmisteluprosessia entisestään ja ottamalla Sitran sidosryhmät entistä vahvemmin mukaan valmisteluun.

Vuonna 2008 toteutettu uusien ohjelma-aiheiden ideointi ja valmistelu tehtiin vaihteittain. Syyskuussa hallituksen strategiakokouksessa käsiteltiin ehdotukset ohjelma-alueiden valmistelusta. Aiheita olivat julkishallinnon johtamisjärjestelmän kehittäminen, maaseudun elinvoimaisuus, työvoiman saatavuus, Itämeri alueena sekä lasten hyvinvointi ja pärjääminen. Joulukuussa 2008 Sitran hallitus valitsi näistä aloitettavaksi kaksi uutta ohjelmaa: Maaseutu kilpailukykyne voimavarana ja Julkishallinnon johtamisen kehittämisohjelma.

Sitra oli eri tavoin mukana kansallisen innovaatiostrategian, luonnonvarastrategian ja metsästrategian laadinnassa samoin kuin Kansallisen ennakoitiverkoston (KEV) toiminnassa. Lisäksi suomalaisen innovaatiojärjestelmän analysointi ja uudistamispyrkimykset läpäisivät lukuisia Sitran hankkeita, seminaareja ja selvityksiä. Aihetta käsitellään muun muassa vuonna 2008 julkaisuissa raporteissa: Kestävä innovointi; A Fugitive Success – Finland's Economic Future; Suuri siirtymä; Muutoksen Suomi.

Teknologiaautomoiden kehittäminen -hankkeesta (Yrke) suoritettiin loppuarviointi alkuvuodesta 2008 ja sen mukaan hautomoyritysten asiakkaiden tyytyväisyys hautomotoimintaan kasvoi hankkeen aikana ja hautomoiden asiakasyritysten kasvu oli nopeampaa kuin muilla vastaavilla yrityksillä.

Tilivuoden aikana vastuu Sitran PreSeed-palvelun käynnistämistä toiminnoista alkuvaiheen kasvuyritysten sijoitusvalmiuksien kehittämisestä ja ensirahoituksen järjestämisestä siirtyi vastaavaa toimintaa käynnistäneelle Finnveran tytäryritykselle, Veraventure Oy:lle.

Sitra osallistui Euroopan komission käynnistämään EASY-kehitysohjelmaan, jolla tuettiin lupaavia eurooppalaisia alkuvaiheen kasvuyrityksiä ja aktivoitiin valtioiden rajat ylittävää sijoitustoimintaa. Vuoden aikana järjestettiin viisi trans-eurooppalaista sijoitusfoorumia, joissa kaikissa esitettiin myös suomalaisia yrityksiä ja sijoittajia. Hankkeen aikana valtioiden rajat ylittäviä sijoituksia tehtiin useita. Vuoden lopussa EASYn puitteissa laadittiin ehdotus trans-eurooppalaisen EASY-rahaston perustamisesta Lontoon.

Sitran yrityskehitystoimintaa ohjelma-alueilla toteutettiin pääoma- ja rahastosijoituksin sekä kohdeyritysten hallitustyöskentelyyn osallistumalla. Aktiivinen rahastosijoitustoiminta ohjelma-alueille käynnistettiin uudelleen Sitran oman ohjelmatoiminnan tukemiseksi ja suomalaisten yritysten kansainvälistämisen nopeuttamiseksi. Vuoden aikana tehtiin kaksi uutta merkittävää rahastosijoitusta, toinen tukemaan Energiaohjelmaa ja toinen Koneteollisuuden kasvuohjelmaa.

Sitran pääomasijoitustoimintaa hallinnoiva Sitra Ventures -yksikkö (nyk. Yrityskehitys ja suorat pääomasijoitukset -yksikkö) osallistui yhdessä ohjelmatiimien kanssa uusien sijoitusten valmisteluun ja toteutukseen sekä kohdeyritysten jatkorahoitukseen. Vuoden alussa yksikön salkussa oli 43 yritystä. Vuoden aikana irtautettiin kuudesta yrityksestä kokonaan ja neljästä ositain.

Sitran peruspääoman markkina-arvo oli vuoden 2008 lopussa 626 miljoonaa euroa. Peruspääoman markkina-arvo on vaihdellut voimakkaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana osakemarkkinoilla tapahtuneiden markkinaliikkeiden mukana. Sijoitusomaisuus tuotti vuonna 2008 -19,8 %, kun tuotto edellisellä vuonna oli +7,5 %.

Sitran sijoitustoiminnan yleisiä ohjeita päivitettiin vuonna 2008. Korkosijoitusten vaihteluväliä korjattiin aiemmasta 20–40 prosentista 30–50 prosenttiin. Listaan muista mahdollisista sijoituskohteista lisättiin hyödykkeet sekä metsäomaisuus. Sijoituksia näihin luokkiin ei kuitenkaan tehty. Sitran sijoituspolitiikkaa tarkennettiin tarkoituksena kehittää entisestään peruspääoman vastuullisen sijoittamisen menetelmiä ja toimintatapoja.

Hallintoneuvoston käsityksen mukaan Sitran talous on vakaalla pohjalla ja toiminta hyvin hoidettua. Hallintoneuvosto vahvisti kokouksessaan 25.3.2009 Sitran tuloslaskelman ja taseen tilintarkastajien esityksen mukaisesti. Samassa kokouksessa hallintoneuvosto päätti hallituksen esityksestä siirtää tilivuoden 2008 alijäämän, joka on 101 224 468,62 euroa, edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille.

Helsingissä 25.3.2009

Timo Kalli

Martti Korhonen

Tanja Karpela

Antti Kalliomäki

Mika Lintilä

Marja Tiura

./ Anton Mäkelä

Liisa Jaakonsaari

Pekka Ravi

Ben Zyskowicz

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Sitran toimintaympäristö

Vuoden 2008 aikana pitkään jatkunut maailmantalouden kasvu taittui. Yleinen epävarmuus maailmanmarkkinoilla liittyi rahoituskriisiin ja sen vaikutuksiin reaalityaloudessa, eikä kriisin vaikutusten uskota olevan vielä kokonaan näkyvissä. Yhdysvaltain rahoitusmarkkinoiden vaikeuksista alkanut pankkien keskinäisen luottamuksen horjumisen on aiheuttanut ongelmia kaikilla markkinoilla. Ongelmat ovat levinneet kansainväliseksi rahoitusmarkkinoiden häiriöksi.

Sitra rahoittaa toimintansa pääosin peruspääoman tuoton turvin. Suotuisten sijoitusvuosien aikana kertyneiden ylijäämien ansiosta Sitran talous pysyy tasapainossa myös laskusuhdanteessa. Pitkjänteisen taloudenhoidon seurauksena Sitra voi jatkaa toimintaansa lähes täysimittaisesti myös haastavina aikoina.

Laskusuhdanteen mukanaan tuomien akuuttien ongelmien keskelläkin Sitran tehtävänä on keskittyä valmistelemaan pitkälle tulevaisuuteen ulottuvia systemisiä muutoksia, joiden toteuttamista teknologinen kehitys, globalisaatio, ikääntyminen ja ilmastonmuutos edellyttävät. Sitran resurssit on tarkoitettu edistämään proaktiivisesti pitkän aikavälin talouden myönteistä kehitystä Suomessa.

Kuluneena toimintavuonna taloudellisen toimintaympäristön epävakauden lisäksi Sitran toiminnan linjauksiin vaikutti kesäkuussa 2008 julkaistu esitys laajapohjaiseksi kansalliseksi innovaatiostrategiaksi. Hallitusohjelmassa mainitun Suomen innovaatioitoimijoiden keinoja ja päämääriä kirkastaneen strategiatyön käynnistäjänä oli työ- ja elinkeinoministeriö ja työhön osallistui laaja joukko asiantuntijoita, kansalaisia ja innovaatioitoimijoita mukaan lukien Sitra. Strategiassa neljäksi kansalliseksi innovaatioitoiminnan perusvalinnaksi nostettiin: 1. rajaton maailma, 2. kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys, 3. systeemisyys ja 4. innovatiiviset yksilöt ja yhteisöt. Toimintavuoden aikana Sitran omaa strategiaa tarkennettiin niin, että se tukee mahdollisimman hyvin näitä neljää peruslähtökohtaa.

Tehtävä ja tavoitteet

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra on julkisoikeudellinen rahasto. Lain mukaan Sitran tehtävänä on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä.

Sitra on itsenäinen ja riippumaton ja toimii suoraan eduskunnan alaisuudessa. Suomen innovaatiotoimijoiden kentässä Sitran tehtävänä on tukea ohjelmatuiminnallaan systeemistä muutosta yhteiskunnan eri osa-alueilla. Sitran muu toiminta tukee tätä strategista päämäärää. Sitran muuta toimintaa ovat muun muassa ohjelma-alueita tukevat rahasto- ja pääomasijoitukset, strategiaproessit, erilaiset selvitykset ja seminaarit.

Kun pärjääminen globaalien haasteiden edessä edellyttää laaja-alaisia muutoksia, voi Sitra vakavaraisena julkisoikeudellisena rahastona mahdollistaa uusien toimintamallien kehittämisen ja testaamisen. Onnistuneiksi havaitut kokeilut siirtyvät yhteistyön myötä vähitellen sopivan tahon hallinnoitaviksi ja laajemmin yhteiskuntaan yleistettäviksi toimintatavoiksi. Sitra voi tarvittaessa ottaa tavallista suurempia riskejä rahoittaessaan innovatiivisia hankkeita, sillä Sitran tehtävänä on epäonnistumisen uhallakin katsoa rohkeasti tulevaisuuteen sekä aktiivisesti ja ennakkoiden etsiä vastauksia Suomen talouskasvun ja hyvinvoinnin kannalta keskeisiin kysymyksiin.

SITRA KANSALLISEN INNOVAATIOSTRATEGIAN TOTEUTTAJANA

Kansallisen innovaatiostrategian valmistelun rinnalla Sitra tarkensi omaa visiotaan ja strategiaansa niin, että ne tukevat kansallisessa innovaatiostrategiassa esitetyjä prosesseja ja päämääriä: Sitra toimii uusien systeemisten muutosten mahdollistajana ennakoimalla toimintaympäristöä, sitouttamalla osapuolet yhteisiin tavoitteisiin sekä kehittämällä uusia toimintamalleja. Sitralla on sekä näkijän että tekijän rooli: tulevaisuuden muutoksiin varaudutaan ennakoimalla muutoskohteita ja kehittämällä konkreettisin teoin uusia toimintamalleja ja parhaita käytäntöjä.

Kansallisen innovaatiostrategian ensimmäiseksi valinnaksi nimettiin **rajaton maailma**. Suomalaisten innovaatiotoimijoiden on avauduttava globaaliin vuorovaikutukseen. Sitran kaikissa ohjelmissa on tehty kansainvälistä yhteistyötä niin yritystoiminta- kuin strategiatyötasollakin. Kansainvälistymistä tukevat myös maailman huippututkijoiden kanssa yhteistyössä laaditut selvitykset ja järjestetyt seminaarit. Kuluneena

vuonna Sitra järjesti muun muassa julkisen sektorin tulevaisuuden haasteisiin edistyskellisiä ratkaisuja innovoiveen Future of the Public Sector -seminaarin.

Kansallisen innovaatiostrategian toinen valinta on **kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys**, mikä on myös Sitran ohjelma- ja strategiatoiminnan perusta. Käyttäjälähtöisiä ratkaisuja etsittiin esimerkiksi Helsinki Design Lab -foorumissa. Sitran toimintavuonna käynnistämä design-toiminta kokoaa yhteen eri alojen asiantuntijoita innovoimaan käytännöllisiä, designia hyväksi käyttäviä ratkaisuja konkreettisiin ongelmiin, kuten seniorien arkea kotioloissa vaikeuttaviin asioihin. Sitran ohjelmissa haetaan myös tapoja kansalaisten voimaantumiseksi. Esimerkiksi Elintarvikeohjelman hankkeissa tuotettiin kaikkien saataville runsaasti materiaalia hyvästä ravitsemuksesta. Energiaohjelmassa kansalaisia kannustetaan energiankäytön tehostamiseen.

Kansallisen innovaatiostrategian kolmas valinta on **systeeminen muutos**. Jos halutaan vastata ajan suuriin haasteisiin, tarvitaan työtä yli hallintorajojen, mikä mahdollistaa erilaisten järjestelmien kokonaisvaltaisen uudistamisen ja rakenteellisen kehittämistyön. Riippumattomana toimijana Sitra on luontevaa olla mukana hallintorajat ylittävässä muutostyössä. Esimerkiksi vuoden 2008 aikana Terveystuonon ohjelmassa kehitettiin edelleen avointa ICT-arkkitehtuuria sektorirajat ylittävien ja keskenään yhteensopivien tietoteknisten järjestelmien aikaansaamiseksi. Toinen esimerkki rajoja ylittävästä uudenlaisesta toiminnasta on kansallinen luonnonvarastrategian valmistelu, jonka vetäjäksi Sitra pyydettiin.

Neljäs valinta kansallisessa innovaatiostrategiassa on **innovatiiviset yhteisöt ja yksilöt**. Koulutuksen ja yksilöllisen yrittäjyyden arvostus ovat tärkeitä Sitran toiminnan lähtökohtia. Tämä näkyy esimerkiksi koneteollisuuden kansainvälisen yrityspotentialin etsimisessä, Muutoksen Suomi -raportissa ja yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa. Terveystuonon ohjelman Terveystuonon kanssa Sitra on luonut rakenteita, jotka mahdollistavat uusien innovaatioiden kehittämisen markkinoille vietäviksi tuotteiksi.

Toiminta vuonna 2008

Sitran toimintavuotta 2008 leimasi toiminnan suunnittaminen tukemaan kansallista innovaatiostратегiaa. Samalla Sitran ohjelmatoiminnan vaikuttavuutta maksimoitiin etsimällä eri ohjelmien välisiä synergiaetuja. Esimerkiksi Terveydenhuollon ohjelman Maisema-hankkeessa paneuduttiin 30 kunnan talouden hallintaan lisäämällä läpinäkyvyyttä muun muassa tietotekniikan tarjoamien keinoin. Hanke herätti suurta kiinnostusta kunnissa. Alkanutta kuntien muutosjohtamisen kehitystyötä jatkaa vuoden 2009 alussa käynnistynyt Kuntaohjelma.

Uusien ja vanhojen ohjelmien väliseen jaksotukseen kiinnitetään Sitran ohjelmatoiminnassa entistä enemmän huomiota. Ympäristöohjelman (2005 – 2007) aikana syntyneitä oivalluksia uusista haasteista ja mahdollisuuksista hyödynnetään toimintavuonna käynnistyneessä Energiaohjelmassa. Samalla yhteistyötä muiden innovaatiotoimijoiden kanssa on tiivistetty ohjelma-alueilla.

RATKAISUJA YHTEISKUNNALLISIIN HAASTEISIIN

Terveydenhuollon ohjelma (2004 – 2009)

Terveydenhuollon ohjelma suuntasi kuluneena vuonna toimintaansa entistä selkeämmin alan käytäntöjä, kustannusseurantaa ja tietojärjestelmiä tehostavien strategisten toimintaperiaatteiden läpivientiin yhteistyössä terveydenhuoltoalan vastuutahojen kanssa. Meneillään olevien yksittäishankkeiden avulla ohjelma tukee palveluteli- ja terveydenhoitolain vaatimia uudistuksia.

Ohjelman tavoitteisiin kuuluu käyttäjälähtöisten mallien luominen potilaan tukemiseksi oman sairautensa hoidossa ja ennaltaehkäisyssä. Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirissä toteutettavassa pitkäaikaissairaiden terveysvalmennushankkeessa (Terva) potilaita tuetaan oman sairautensa hallinnassa ammattilaisten antamalla kannustavalla terveys- ja kuntoutusneuvonnalla. Kuluneen vuoden lopussa Terva-hankkeessa oli mukana suunnitelmien mukaisesti 1 500 potilasta.

Ohjelma on nostanut uuden teknologian mahdollisuudet esille: Terveyskirjasto.fi on noussut 20 arvostetun suomalaisen verkkobrändin joukkoon, mikä osoittaa, että kansalaiset ovat valmiita omaksumaan käyttäjälähtöisiä toimintatapoja. Toimintavuonna valmistui kansallinen suunnitelma sähköisten palveluiden toteutuksesta, minkä puitteissa ohjelma rahoittaa kansalaisten terveystalioinnin määrittelyprojektia. Taltio

tarjoaa tulevaisuudessa yhtenäisen ajanvarausjärjestelmän ja monipuolisen asiakkaiden terveystietojen koon- ti- ja seurantarajärjestelmän.

Lokakuussa 2008 pidetyssä Suomen terveydenhuollon tulevaisuutta laajasti linjanneessa seminaarissa Harvardin yliopiston professori Michael Porter esitti, että potilaiden hoidossa ja ennaltaehkäisevässä työssä tulee siirtyä suoriteperusteisesta toimintatavasta hoitotulosten perusteella tapahtuvaan hoidon ohjaukseen. Samalla tulee huolehtia kustannusten täydestä läpinäkyvyydestä ja kansalaisten pääsystä parhaaseen mahdolliseen hoitoon. Tätä varten sähköiset, hoitoa tukevat ja saumattomasti toimivat potilastietojärjestelmät on välttämätöntä saada käyttöön niin pian kuin mahdollista.

Vuoden 2008 aikana Maisema-hankkeeseen liittyvä kuntapalvelujen ja erityisesti terveydenhuollon- ja sosiaalipalvelujen kustannusanalyysi on laajentunut kymmeneen kuntiin. Jämsän ja Jämsänkosken seudulla siirrettiin analyysivaiheesta kohti muutosjohtamista.

Terveydenhuollon ohjelmassa kehitettiin alan liiketoimintaa uusien innovaatioiden kehittämiseksi ja levittämiseksi. Uuden liiketoiminnan vientiä Yhdysvaltoihin alettiin valmistella uusien toimintatapojen ja teknologioiden kansainvälisen liiketoimintapotentiaalin selvittämiseksi. Sitran tuella liikkeelle saatu Terveysrahasto Oy on vakiinnuttanut toimintansa. Pyrkimyksenä on monipuolistaa terveydenhuollon piiriin kuuluvaa palveluntarjontaa. Tähän mennessä rahasto on saanut sijoitustoumuksia kaikkiaan 41 miljoonaa euroa ja tehnyt sijoituksen kaikkiaan 10 alan yritykseen.

Energiaohjelma (2008 – 2012)

Vuoden 2008 alussa käynnistyneessä viisivuotisessa Energiaohjelmassa tartuttiin ilmastonmuutoskysymyksen. Keinoina ovat energian käytön tehostaminen rakennetussa ympäristössä ja energian säästö. Ohjelman tavoitteena on kääntää energiankulutus laskuun eri elämäalueilla ja luoda alalle uutta liiketoimintaa.

Pitkäkestoisista prosesseista käynnistettiin toimintavuonna julkishallinnon ja markkinoiden systeemisten muutostarpeiden tunnistaminen. Osallistamalla työ- ja elinkeinoministeriön energiatehokkuustoimikunnan työhön ohjelmassa verkostoidutaan laajasti energiasektorin toimijoiden kanssa. Työskentely toimikunnassa muodostaa ohjelman mittavan strategiaproessin.

Ohjelmassa käynnistettiin toimintavuonna useita hankkeita, kuten Porvoon Skaftskärin energiate-

hokkaan asuinalueen rakentaminen sekä Helsingin Jätkäsaaren kestävä rakentamisen hanke. Hankkeissa alueiden energiaratkaisuihin vaikutetaan jo niiden suunnitteluvaiheessa. Kuluttajanäkökulmasta merkittävimmät hankkeet ovat Ilmankos- ja Energiakanсалainen -yhteistyöhankkeet. Niiden tavoitteena on kuluttajien aktivoiminen energiansäästöön.

Sitra tekee sijoituksia ohjelma-alueille ohjelmatoiminnan vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Energiaohjelmassa aloitettiin muutaman energia-alan pk-yrityksen sijoitusvalmiuksien kehittäminen EU:n rahoittamassa EASY-hankkeessa. EASY-yritykset esiintyivät kansainvälisissä bisnesenkelitapahtumissa.

Koneteollisuuden kasvuohtelma (2008 – 2011)

Toimintavuonna käynnistyneen Koneteollisuuden kasvuohtelman tavoitteena on edistää kone- ja metallituoteteollisuuden kasvua ja kansainvälistymistä. Ohjelma edistää alan systeemistä muutosta pk-sektorin alihankinta- ja metallituoteyrityksissä verkottamalla, yrityskehityksellä ja toimialasijoituksilla. Lisäksi ohjelma tutkii alan kansainvälisiä markkinoita ja toimintamalleja, tuo parhaita käytäntöjä Suomeen sekä järjestää maakohtaisia seminaareja ja työpajoja kohdemaan ominaispiirteiden selkeyttämiseksi. Ohjelman toimintaa käynnistettiin toimintavuonna yhteistyöyrityksien kartoituksella.

Ohjelman pääpaino on pääomasijoittamisen kautta tapahtuvassa yrityskehitystoiminnassa. Ohjelman toimintakaudelle on budjetoitu 50 miljoonaa euroa sijoitettavaksi kohdeyritysten kautta suoritettaviin toimialajärjestelyihin, kansainvälistämiseen ja yrityskehitykseen. Ohjelman toiminta-aikana sijoituskohteita tulee olemaan 5 – 7 kappaletta.

Kuntaohjelma (2009 – 2013)

Kuntaohjelman valmistelu käynnistyi elokuussa 2008 ja toiminta alkoi vuoden 2009 alussa. Ohjelma toteuttaa Sitran strategiaa mahdollistajana – näkijänä ja tekijänä. Keskeisenä tavoitteena on tukea systeemistä muutosta kuntasektorilla, erityisesti kuntaliitoskunnissa ja muissa muutoksen käynnistäneissä kunnissa. Kuntaohjelman yleiset tavoitteet ovat kuntalaisen eli asiakkaan voimaantumisen ja valinnanvapauden lisääminen, kuntien tuottavuuden merkittävä nostaminen, palvelutuotannon rakenteiden uudistaminen sekä resurssien ja kustannusten optimointi. Lisäksi ohjelma tukee muutosjohtamista ja kansainvälisten hyvien käytäntöjen

levittämistä ja välittämistä. Hankkeiden valmistelua tavoitteiden saavuttamiseksi käynnistettiin toimintavuonna.

Elintarvike- ja ravitsemusohjelma ERA (2004 – 2008)

Kuluneen vuoden aikana ERA ja lukuisat elintarvikealan toimijat veivät eteenpäin vuonna 2006 julkistetun alan yhteisen strategian linjauksia. Esimerkiksi vaikka elintarvikealan huippuosaamiskeskittymän perustamiseksi tehty valmistelutyö ei saavuttanut tavoitteitaan, johti se kuitenkin toimintavuonna alan yhteisen painonhallinnan tutkimusohjelman valmisteluun. Lisäksi valtioneuvoston osaamiskeskusohjelmassa (OSKE) valmisteltiin Elintarvikealan strategisen huippuosaamisen keskittymän perustamista (mini-SHOK).

ERA-ohjelma käynnisti alalle miniklusteri- ja mentoointitoimintaa. Keliakia-, Venäjä- ja marjaklustereissa toiminta lähti yritysten omista tarpeista ja painopiste on ollut kansainvälistymisessä. Toimintavuonna keliakia-miniklusterissa tutustuttiin Ison-Britannian markkinoihin ja jakelijoihin, Venäjä-klusteri aloitti vientitoiminnan Pietarin alueelle. Marja-klusterin kokoamaa tutkimustietoa marjojen terveysvaikutuksista levitetään alan yritysten käyttöön alkavassa Marjat ja terveys -hankkeessa. Mentorointitoiminnan piirissä oli vuoden aikana 14 yritystä. Hankkeen loppuarvioinnissa laadukkaaksi arvioidulla mentoroinnilla tuettiin kasvukykyisimpiä pk-yrityksiä liiketoiminnan laajentamisessa, kehittämisessä ja kansainvälistymisessä. Tekes aloittaa vuoden 2009 alussa elintarvikealan pk-sektorin kehitystä tukevan Sapuska-ohjelman, jonka piirissä ERAn käynnistämät miniklusteri- ja mentoointitoimintot saavat jatkoa.

ERA-ohjelma panosti koululaisten terveyden edistämiseen yritys- ja viranomaisia verkottavilla hankkeilla. Kuluneena vuonna julkaistiin Järkipalaa-hankkeeseen liittyneet tutkimustulokset lasten ravitsemustottumuksista ja keinoista vaikuttaa niihin. Tutkimuksessa interventioilla onnistuttiin muun muassa vähentämään merkittävästi sokerin määrää tyttöjen päivittäisessä ravinnossa. Lisäksi markkinoille tuotiin lasten ravitsemuksen kannalta entistä parempia tuotteita. Vuoden lopussa Järkipalaa-tavaramerkki luovutettiin Sitrasta Sydänliitolle.

Asiantuntijoiden ravitsemuksellisesti hyväksi omassa tuoteryhmässään arvioima tuote voi saada Sydänmerkin. Sydänmerkki-tuotteita lanseerati

tiin toimintavuonna ahkerasti ja kaikki kaupan alan isot yritykset ottivat merkin käyttöön hedelmä- ja vihannesosastoillaan. Sydänliiton ja yritysten viestintäkampanja terveellisestä ravitsemuksesta jatkui jarkipalaa.fi -nettisivustona. Ohjelmassa onkin tuotettu runsaasti erilaista materiaalia kaikkien kansalaisten saataville ja hyödynnettäväksi. Ohjelman loppuarvioinnissa Järkipalaa-hankkeen sidosryhmätyö ja koululaisten ruokailutottumusten kohentaminen interventioin arvioitiin onnistuneiksi. Nyt haasteena on tulosten levittäminen kansallisesti ja kansainvälisesti.

Terveyden edistämisen keskus ry (Tekry) myönsi 17.4.2008 Vuoden terveysteko -tunnustuspalkinnon ERAn terveyden edistämisen hankkeelle.

Intia-ohjelma (2004 – 2008)

Kansainvälistymiseen ja tiedon tuottamiseen keskittynyt Intia-ohjelma edisti Intian ja Suomen välistä osaa-javaihtoa. Vuoden 2008 aikana ohjelma toi vaikutusvaltaisia intialaisia Suomeen ja järjesti neliosaisen seminaarisarjan maiden välisen yhteistyöverkoston tiivistämiseksi erityisesti ympäristötekniikan ja terveydenhuollon aloilla. Lisäksi Suomi-tietoisuutta lisättiin intialaisten päättäjien keskuudessa.

Ohjelmatoiminnan pääpaino oli osaaajavaihdossa. Tavoitekuvana oli, että muutaman vuoden kuluttua suomalaisissa yliopistoissa on intialaisia opiskelijoita, opettajia ja tutkijoita sellainen määrä, että heidän vaikutuksensa näkyy maidemme välisen yhteistyön tiivistymisenä, suomalaisen tutkimustoiminnan kansainvälistymisenä ja huomisen Suomen menestyksenä. Tutkijoiden liikkumisen lisäksi Sitran Intia-ohjelma edisti toimintavuonna osaaajavaihtosuhteiden syntyä myös esimerkiksi design- ja kulttuurialalla.

Intian ja Suomen välinen osaaajavaihto jatkuu myös tulevaisuudessa, sillä Sitran aloittama stipendiohjelma (Sitra Fellowships) sai vuoden 2008 aikana jatkoa Kansainvälisen henkilövaihdon keskuksessa, CIMOssa.

Ohjelmien arviointi

Net Effect Oy toteutti kuluneena vuonna Sitran päättyneistä ohjelmista (Ympäristö-, Venäjä- ja Intia-ohjelma) loppuarvioinnin. Arvioinnissa selvitettiin ohjelmien tavoitteiden saavuttamista, yhteiskunnallista relevanssia sekä vaikutuksia. Arvioinnin tulokset osoittavat, että ohjelmat ovat olleet yhteiskunnallisesti taroituksenmukaisia. Niissä on tartuttu ajankohtaisiin,

yhteiskunnallisesti merkittäviin teemoihin. Arvioinnissa esiin tulleet kehitystoimenpiteet on otettu huomioon muun muassa Sitran uusia ohjelmia valmisteltaessa avaamalla valmisteluprosessia entisestään ja ottamalla Sitran sidosryhmät entistä vahvemmin mukaan valmisteluun.

Uusien ohjelmien valinta

Vuoden 2008 aikana toteutetussa uusien ohjelmien valmisteluprosessissa ohjelmien ideointi oli avointa ja tapahtui internetissä. Mukaan kutsuttiin Sitran sidosryhmiä ja muita asiantuntijoita. Verkkohaastatteluun haastettiin 2 150 henkilöä, osallistujia oli 604. Ideointivaiheen jälkeen sitralaiset arvioivat ideat kolmessa työpajassa ja tekivät ehdotukset uusiksi ohjelma-aiheiksi. Kesäkuussa hallitus valitsi jatkovalmisteluun seuraavat aiheet: julkishallinnon johtamisjärjestelmän kehittäminen, maaseudun elinvoimaisuus, työvoiman saatavuus, Itämeri alueena sekä lasten hyvinvointi ja pärjääminen. Joulukuussa 2008 Sitran hallitus päätti, että vuonna 2009 käynnistettävät uudet ohjelmat ovat Maaseutu kilpailukykyimme voimavarana ja Julkishallinnon johtamisen kehittämisohjelma.

Kansalliset strategiaprozessit ja Sitra

Riippumattomana toimijana Sitra voi osallistua kansallisiin strategiaprozesseihin monin eri tavoin. Toimintavuoden aikana Sitran nimi on yhdistetty kansalliseen innovaatiostrategiaan, luonnonvarastrategiaan ja metsästrategiaan.

Hallitusohjelman mukaisesti käynnistyneessä kansallisessa innovaatiostrategiatyössä Sitra oli mukana työ- ja elinkeinoministeriön ohella toisena vetäjänä, mutta osallistui työhön myös yhtenä innovaatiokentän toimijana. Yhteisen strategiatyön tulokset otetaan huomioon Sitran kehittäessä omaa toimintaansa.

Kansallista luonnonvarastrategiaa suunniteltaessa Sitraa pyydettiin mukaan käynnistämään ja vetämään strategiatyötä. Strategiatyössä pohditaan, millaisin tavoittein ja toimenpitein luonnonvaroihin perustuva monipuolinen hyvinvointi voidaan turvata Suomessa. Sitran tehtävä tässä strategiatyössä on ollut työprosessin suunnittelu, koordinointi ja raportointi. Työn tulokset luovutetaan pääministerille keväällä 2009.

Yliasiames Esko Ahon työryhmäpuheenjohtajuuden myötä myös metsästrategian laatiminen sivusi välillisesti Sitran toimintaa.

MUUTOKSEN ENNAKOINTI

Kansallinen ennakoitiverkosto – Foresight.fi

Sitra osallistui toimintavuonna Kansallisen ennakoitiverkoston (KEV) toimintaan. Ennakoitiverkoston tavoitteena on nostaa yhteiskunnalliset haasteet ja mahdollisuudet aiempaa ripeämmin keskusteltaviksi, tutkittaviksi ja päätettäviksi. Ennakoitiverkoston vuoden 2008 teemoja olivat muun muassa yritystoiminnan tulevaisuus ja julkisen sektorin rooli ja tehtävä. Teemoja työstettiin verkoston työpajoissa ja niiden pohjalta laaditut raportit julkaistiin Foresight.fi-sivustolla.

Suomen muutosvalmius

Suomalaisen innovaatiojärjestelmän analysointi ja uudistamispyrkimykset läpäisivät lukuisia Sitran hankkeita, seminaareja ja selvityksiä toimintavuonna. Tulokset ovat yhdensuuntaisia: Suomen innovaatiojärjestelmä on toiminut tähän asti hyvin, mutta nyt on aika siirtyä suljetusta, organisaation sisäisestä innovointijärjestelmästä vuorovaikutteiseen, kansainväliseen ja avoimeen innovaatioympäristöön. Sitran koolle kutsuma Muutoksen Suomi -työryhmä totesi suurimpien haasteiden koskevan instituutioita, kuten terveydenhuolto- ja koulutusjärjestelmää, joiden tehtävänä on voimaannuttaa kansalaisia muutoksen kehittäjiksi.

YRITYSKEHITYS JA RAHOITUS

Ohjelmatoiminnan kautta toteutettava yrityskehitystoiminta jatkui toimintavuonna. Yrityskehitystoiminnan päämääränä on uusien liiketoimintakonseptien kehittäminen ja yritysten kasvustrategioiden tukeminen. Myös osallistuminen kohdeyritysten hallitustoimintaan ja Sitran osaamisen sekä kontaktiverkostojen tarjoaminen sijoituskohteiden hyväksi kuuluu olennaisesti yrityskehitystoimintaan.

Teknologiahautomoiden kehittäminen (Yrke 2003 – 2007)

Teknologiahautomoiden kehittäminen -hanke työsti Suomeen uutta liiketoimintaa kehittämällä hautomotoimintaa vastaamaan entistä paremmin kansainvälistyvien yritysten tarpeita. Vuonna 2008 tehdyssä hankkeen loppuarvioinnissa todetaan, että hankkeeseen osallistuneiden hautomoyritysten asiakastytyväisyys parani ja että hautomoiden asiakasyritykset näyttivät kasvavan

enemmän ja nopeammin kuin muut vastaavat yritykset. Hankkeen aikana vuotuisten pääomasijoitusten määrä hautomoyrityksiin kasvoi yli viisinkertaiseksi. Yrke synnytti myös vahvan hautomotoiminnan public-private -partnership -mallin, kun Technopolis Ventures Oy osti viiden hautomon liiketoiminnat.

PreSeed-palvelu (2001 – 2007) ja EASY-kehitysohjelma (2006 – 2008)

Vastuu Sitran PreSeed-palvelun käynnistämästä alkuvaiheen kasvuyritysten sijoitusvalmiuksien kehittämisestä ja ensirahoituksen järjestämisestä siirtyi toimintavuoden aikana vastaavaa toimintaa käynnistäneelle Finnveran tytäryritykselle, Veraventure Oy:lle. Sitrassa PreSeed-toiminnasta saatuja kokemuksia mukautettiin Energiaohjelman yritysrahoituksessa käytettäväksi.

Sitra jatkoi aktiivista toimintaansa Euroopan komission käynnistämässä EASY-kehitysohjelmassa, jonka puitteissa toimintavuonna järjestettiin viisi trans-eurooppalaista sijoitusfoorumia. Suomalaisia yrityksiä ja sijoittajia osallistui kaikkiin foorumeihin. Ohjelman aikana sijoitustenkelit ovat toteuttaneet ja tulevat toteuttamaan yhdessä useita rajat ylittäviä sijoituksia. Kehitysohjelman keskeiset maat saivat vuoden lopussa valmiiksi ehdotuksen trans-eurooppalaisen EASY-rahaston perustamisesta Lontooseen. Asiasta tehtiin sijoitusesitys European Investment Fundille aivan vuoden lopussa ja Sitran hallitus teki kolmen miljoonan euron sijoituspäätöksen rahastoon. Rahaston toteutuminen selvinnee vuoden 2009 puolivälissä.

Suorat pääomasijoitukset

Toimintavuonna Sitra rahoitti ohjelma-alueillaan toimivia kohdeyrityksiä. Sitran strategian mukaisesti sijoitustoiminnan päämääränä on ohjelmatoiminnan tavoitteiden tukeminen myös yritystoiminnan kautta. Seuraavien vuosien aikana pääomasijoituksia tullaan tekemään esimerkiksi haasteiden edessä olevalle koneellisuuden alihankintasektorille. Sitra käynnisti kuluneena vuonna alan kilpailukyyn vahvistamiseksi uuden ohjelman.

Sitra kantaa vastuuta kohdeyrityksistään ja jatkaa sijoitustoimintaansa valituilla ohjelma-alueilla myös taantuman aikana, jolloin kohdeyrityksissä saatetaan elää kriittisiä aikoja. Vuoden 2009 toimintasuunnitelmassa

Hallinto

onkin kontrasyklinen ote, jolloin myös laskusuhdanteen aikana toimitaan aktiivisesti.

Sitra toimii markkinaehtoisesti yhteistyössä muiden pääomasijoittajien kanssa. Toiminnassaan Sitra pyrkii toisaalta kokoamaan yritysten käyttöön tarpeeksi pääomia ja toisaalta jakamaan yhteen sijoituskohteeseen kohdistuvaa riskiä. Yrityskehitys ja suorat pääomasijoitukset -yksikön (aiemmin Sitra Ventures) keskeisiin tehtäviin kuuluu myös sijoitussalkun yritysten jatkoraioittaminen ja niistä irtautuminen kullekin yritykselle laaditun suunnitelman mukaisesti. Vuoden alussa yksikön hallinnoimassa salkussa oli 43 yritystä. Vuoden aikana irtauduttiin kuudesta yrityksestä kokonaan ja neljää osittain. Vuoden lopulla talouskasvun hidastumisen vuoksi yrityskauppojen määrä väheni selvästi ja niiden toteuttaminen oli huomattavasti vaikeampaa kuin aiempina vuosina.

Yksikkö piti yllä tärkeimpiä kansainvälisiä kontaktiverkostojaan uusien kanssasijoitusten mahdollistamiseksi. Kontaktiverkostoon kuuluvat muun muassa Nordic Venture Network, Nordic Life Sciences Seed Investor Network sekä valitut pääomarahastot.

Rahastosijoitustoiminta

Toimintavuonna käynnistettiin uudelleen aktiivinen rahastosijoitustoiminta suomalaisten yritysten kansainvälistämisen nopeuttamiseksi ja Sitran oman ohjelmatoinnin tukemiseksi. Yritystoiminnan kehittämistä tukevien rahastosijoitusten pääperiaatteeksi linjattiin, että sijoitusten pitää tuottoperustelujen lisäksi tuoda lisäarvoa Sitran ohjelmille tai muulle toiminnalle.

Vuonna 2008 tehtiin kaksi uutta merkittävää rahastosijoitusta, toinen tukemaan Energiaohjelmaa ja toinen Koneteollisuuden kasvuohjelmaa. Energiaohjelman sijoituksella Sitra saa näköalapaikan Euroopan Cleantech-alan hankevirtaan sekä käyttöönsä rahaston asiantuntemuksen. Koneteollisuuden kasvuohjelman tuleviin rahoitus- ja yritysjärjestelytarpeisiin liittyen tehtiin sijoitus suomalaiseseen Eqvitec Mezzanine Fund III:een.

Tehtyjen linjausten mukaisesti Sitra luopuu lopuista teknologian kaupallistamisyhtiöistä. Vuonna 2008 irtauduttiin Oy Culminatum Ltd:stä. Muiden osalta käynnistettiin irtautumisneuvotteluja.

HALLINTONEUVOSTO

Eduskunnan nimittämä Suomen Pankin pankkivaltuusto muodostaa Sitran hallintoneuvoston. Kertomusvuoden aikana hallintoneuvosto kokoontui kuusi kertaa ja jäseninä toimivat kansanedustajat Timo Kalli (puheenjohtaja), Antti Kalliomäki (varapuheenjohtaja), Liisa Jaakonsaari, Martti Korhonen, Mika Lintilä, Pekka Ravi, Tanja Karpela, Marja Tiura ja Ben Zyskowicz. Sihteerinä toimi varatuomari Anton Mäkelä.

HALLITUS

Sitran hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kahdeksan kertaa ja sen jäseninä toimivat valtiosihteerit Raimo Sailas (puheenjohtaja), kansliapäällikkö Erkki Virtanen (varapuheenjohtaja), kansliapäällikkö Harri Skog, toimitusjohtaja Anne Brunila, professori Satu Lähteenmäki, yliasiamies Esko Aho (31.10.2008 saakka) sekä yliasiamies Mikko Kosonen (17.11.2008 alkaen). Hallintoneuvosto valitsi ja nimesi 19.12.2008 kokouksessaan toimitusjohtaja Anne Brunilan ja professori Satu Lähteenmäen tilalle uusiksi hallituksen jäseniksi vuodesta 2009 alkaen professori Anne Kovalaisen ja professori Anu Bradfordin.

TILINTARKASTAJAT

Eduskunnan valitsemina Sitran tilintarkastajina toimivat vuoden lopussa seuraavat: puheenjohtajana kansanedustaja Olli Nepponen (varajäsen Lenita Toivakka) sekä jäseninä kansanedustaja Eero Heinäluoma (Tarja Filatov), kansanedustaja Esko Kiviranta (Jari Leppä), KHT Markku Koskela (KHT Hannu Riippi) ja KHT Kari Manner (KHT, JHTT Eero Prepula). Sihteerinä toimi professori, KHT Kalervo Virtanen.

Hallintoneuvoston valitsema KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy vastasi Sitran sisäisestä tarkastuksesta ja rahoituskohteiden tarkastuksesta. Päävastuullinen tarkastaja oli KHT Juha Wahlroos.

Henkilöstö

Kertomusvuoden aikana Sitran visiota täsmennettiin ja aloitettiin arvojen päivitys. Työtä tehtiin kiinteässä yhteistyössä henkilöstön kanssa. Koko henkilöstölle suunnattu henkilöstötutkimus toteutettiin keväällä 2008. Lisäksi henkilöstö osallistui säännölliseen kielikoulutukseen sekä erilaisiin henkilökohtaista osaamista kehittäviin koulutustilaisuuksiin.

Tietohallinto veti kuluneena vuonna isoa hankehallinnan ja dokumenttien hallinnan uudistamishanketta. Tietohallintouudistusten myötä Sitran työvälineet ja materiaalit ovat entistä paremmin henkilöstön käytettävissä. Ohjelmien päätyminen ja uusien käynnistyminen on merkinnyt vaihtuvuutta asiantuntijajoukossa.

Sitran peruspääoma

Sitran peruspääoma sai alkunsa Suomen Pankin vuonna 1967 tekemästä lahjoituksesta. Peruspääoman tuotto on pitkällä aikavälillä tarkasteltuna hyvä.

Sitran peruspääoman markkina-arvo oli vuoden 2008 lopussa 626 miljoonaa euroa. Peruspääoman markkina-arvo on vaihdellut voimakkaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana osakemarkkinoilla tapahtuneiden markkinaliikkeiden mukaan. Sijoitusomaisuus tuotti vuonna 2008 -19,8 %, kun tuotto edellisenä vuonna oli +7,5 %.

Pääosa Sitran peruspääomasijoituksista on annettu ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hoidettavaksi. Peruspääoman markkina-arvosta 49 % muodostuu kotimaisista sijoitusinstrumenteista. Suorista kotimaisista osakesijoituksista sekä euroalueen korkosijoituksista vastaavat Alfred Berg Omaisuudenhoito Suomi Oy sekä Danske Capital, Sampo Pankki Oyj. Sitralla on sijoituksia myös OP-Suomi Arvo-rahastossa sekä OP-Focus rahastossa. Sitran kassanhallinnassa käytetään ABN AMRON Korke B-rahastoa sekä Sampo Yhteisökorkorahastoa.

Kansainvälisiä täyden valtakirjan osakemandaatteja hoitavat Morgan Stanley & Co sekä JPMorgan Asset Management Ltd. Lisäksi Sitra on sijoittanut Handelsbankenin Eurooppa Indeksi-rahastoon sekä kolmeen kehittyville markkinoille sijoittavaan rahastoon (JPMorgan Emerging Markets Equity, Carnegie East

European ja HSBC GIF Indian Equity). Rahastosijoitusten osuus on nyt 20 % peruspääomasta (edellisenä vuonna 21 %). Vuonna 2008 tehtiin yksi uusi sijoitus Impax Environmental Markets -rahastoon. Rahaston hallinnointiyhtiö Impax Group on erikoistunut ympäristötekniikan yrityksiin ja rahasto sijoittaa globaalisti listattuihin yrityksiin, jotka ovat keskittyneet vaihtoehtoisin energiamuotoihin, vedenpuhdistamiseen ja saastumisen ehkäisyyn ja jätteenkäsittelytekniikkaan. Vuoden 2007 lopussa tehtiin jo kaksi sijoitusta niin sanotulle cleantech-sektorille; Fondita 2000+ -rahastoon sekä eQ Clean Energy -rahastoon.

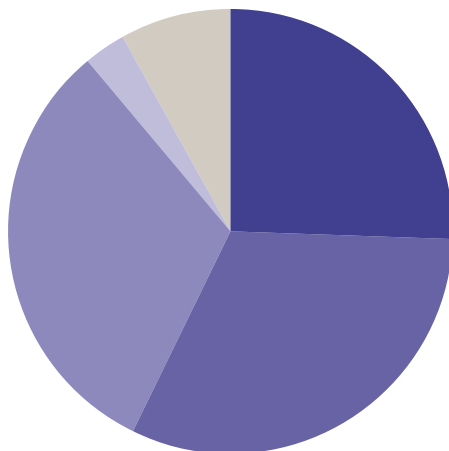
Peruspääomasijoituksia on myös pääomarahastoissa, hedge-rahastoissa, kiinteistöissä ja kiinteistörahastoissa. Sitran peruspääoman kokonaisallokaatio oli vuoden 2008 lopussa seuraava: Osakkeet 32 %, korkoinstrumentit 58 % ja muut 10 %.

Sitran sijoitustoiminnan yleisiä ohjeita eli Sitran sijoituspolitiikkaa päivitettiin vuonna 2008. Korkosijoitusten vaihteluväliä korjattiin aiemmasta 20–40 prosentista 30–50 prosenttiin. Lista muista mahdollisista sijoituskohteista lisättiin hyödykkeet sekä metsäomaisuus. Sijoituksia näihin luokkiin ei kuitenkaan tehty. Sitran sijoituspolitiikkaa tarkennettiin tarkoituksena kehittää peruspääoman vastuullisen sijoittamisen menetelmiä ja toimintatapoja. Jatkossa sijoituskohteiden valinnassa painotetaan enenevässä määrin taloudellista ja sosiaalista vastuuta sekä ympäristövastuuta.

ESITYS ALIJÄÄMÄSTÄ

Hallitus esittää, että tilikauden alijäämä, joka on 101 224 468,62 euroa, siirretään edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätileille.

PERUSPÄÄOMAN JAKAUMA 31.12.2008

-
- Käteinen ja rahamarkkina 26 %
 - Joukkolainat ja yrityslainat 32 %
 - Osakkeet 32 %
 - Kiinteistöt 3 %
 - Muut 8 %
-

TULOSLASKELMA

	1.1.–31.12.2008 €	1.1.–31.12.2007 €
VARSINAINEN TOIMINTA		
Pääomasijoitus		
Tuotot		
Myyntivoitot	594 359,52	9 261 402,21
Tuotot rahastosijoituksista	732 292,34	1 399 049,53
Muut tuotot rahoituskohteista	783 133,08	3 136 636,75
	2 109 784,94	13 797 088,49
Kulut		
Kulut rahoituskohteista	-14 024 556,04	-11 273 752,71
Muut kulut	-190 440,43	-267 995,27
Osuus yhteiskuluista	-1 186 931,49	-2 612 950,13
	-15 401 927,96	-14 154 698,11
	-13 292 143,02	-357 609,62
Ohjelmat sekä muu tutkimus- ja kehitystoiminta		
Tuotot		
Hankkeiden tuotot	2 307,28	4 760,85
Kulut		
Hankkeiden kulut	-6 341 606,58	-5 345 168,26
Muut kulut	-715 602,71	-716 696,86
Osuus yhteiskuluista	-4 612 476,69	-3 914 840,08
	-11 669 685,98	-9 976 705,20
	-11 667 378,70	-9 971 944,35
Hallinto		
Kulut		
Henkilöstökulut	-9 050 882,29	-9 349 076,75
Poistot	-393 471,12	-401 704,24
Muut kulut	-3 230 622,58	-3 499 622,37
Siirrot toiminnoille	5 799 408,18	6 527 790,21
	-6 875 567,81	-6 722 613,15
Kulujäämä	-31 835 089,53	-17 052 167,12
SIJOITUSTOIMINTA		
Peruspääoman tuotot	40 527 792,56	121 512 190,12
Peruspääoman kulut	-109 917 171,65	-38 370 987,41
	-69 389 379,09	83 141 202,71
Tilikauden yli-/alijäämä	-101 224 468,62	66 089 035,59

TASE

	31.12.2008	31.12.2007
	€	€
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	637 370,03	758 699,79
Osakkeet ja osuudet	14 518 176,31	14 518 176,31
Muut sijoitukset	327 488,36	363 795,49
	11) 15 483 034,70	15 640 671,59
Pääomasijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	88 517 377,46	83 185 491,91
Pääomalainat	4 306 213,15	5 917 518,79
Muut lainat	1 603 244,90	1 883 108,06
	12) 94 426 835,51	90 986 118,76
Peruspääomasijoitukset		
Joukkovelkakirjalainat	201 415 430,57	166 574 767,44
Osakkeet ja osuudet	106 252 028,61	174 483 043,02
Rahasto-osuudet	120 192 413,73	172 794 475,81
Kiinteistösijoitukset	10 961 393,75	12 941 048,25
Muut sijoitukset	127 303 539,12	143 498 715,82
	13) 566 124 805,78	670 292 050,34
	676 034 675,99	776 918 840,69
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Muut saamiset	8 787 142,28	6 483 673,72
Rahat ja pankkisaamiset	2 299 147,84	487 774,83
	14) 11 086 290,12	6 971 448,55
Vastaavaa yhteensä	687 120 966,11	783 890 289,24
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	235 463 097,04	235 463 097,04
Edellisten tilikausien ylijäämä	509 950 879,62	443 861 844,03
Tilikauden yli-/alijäämä	-101 224 468,62	66 089 035,59
	644 189 508,04	745 413 976,66
Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Varaukset rahoitustoiminnasta	7 050 369,59	13 551 149,70
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	6 634 600,98	8 313 289,87
Velat rahoitustoiminnasta	29 246 487,50	16 611 873,01
	15) 35 881 088,48	24 925 162,88
Vastattavaa yhteensä	687 120 966,11	783 890 289,24

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Kirjanpito noudattaa kirjanpitolain periaatteita seuraavin poikkeuksin:

- Pääomasijoitustoiminnan aikaisen vaiheen sijoituksiin (siemenrahoitus) tehdään varovaisuuden periaatteen mukainen kirjanpidon riskivaraus (varaus rahoitustoi-
minnasta).
- Ohjelmatoimintaan liittyvän tutkimus- ja kehitystoi-
minnan menot kirjataan kuluiksi, samoin niihin liittyvät
lainat, joiden takaisinmaksu on ehdollinen.
- Rahoituspäätöksiin liittyvät palautukset (tulot) kirja-
taan vasta, kun maksu on saatu ja omistusoikeus kau-
pan kohteena oleviin instrumentteihin on siirtynyt.

TILINPÄÄTÖKSEN RYHMITTELY

Tuloslaskelman ja taseen liitetietojen erien ryhmittelyä on muutettu vastaamaan nykyistä organisaatoraken-
netta. Edellisen vuoden luvut on muutettu vertailukel-
poisiksi.

SIJOITUSTEN ARVOSTUS

Peruspääomasijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja joukkovelkakirjalainat on arvostettu alimman arvon pe-
riaatteella joko alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä
alempaan käypään arvoon. Arvonalennukset on teh-
ty hankintaerittäin. Sekä kotimaisissa että ulkomaisissa
osakkeissa on käytetty viimeistä kaupankäyntikurssia.
Joukkovelkakirjalainojen arvostuksessa on käytetty Si-
joitustutkimus Oy:n ilmoittamaa hintaa.

Kohdeyrityksiin ja rahastoihin tehtyjen pääomasijoi-
tusten tasearvona on alkuperäinen hankintameno tai
tätä alhaisempi sisäisen arvonmäärityksen arvo. Sisäi-
nen arvonmääritys tehdään suorien kohdeyrityssijoi-
tusten osalta kaksi kertaa vuodessa, ja vuoden lopulla teh-
tävän arvonmäärityksen perusteella tehdään tarvittavat
arvostuksen muutokset tilinpäätökseen. Rahastosijoi-
tusten arvioinnissa käytetään samoja periaatteita sovel-
tuvin osin. Niiden arvostuksen pohjana on rahastojen il-
moittama oman salkkunsu arvostus.

KÄYTTÖOMAISUUDEN ARVOSTUS

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomai-
suushyödykkeiden käyttöiän mukaisina tasapoistoina
alkuperäisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta
toimitilojen peruseräparannukset	10 vuotta
koneet ja kalusto	5 vuotta
atk-laitteet	3 vuotta

Sijoitusomaisuuden poistot on laskettu käyttöomai-
suushyödykkeiden poistoja vastaavalla tavalla.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutet-
tu euromääräisiksi tilinpäätöspäivän keskipäivän.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (1 000 €)

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys tuloslaskelman erien sisällöstä.
Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa tuloslaskelmaan.

PÄÄOMASIIJOITUS

	Ohjelmat		Yritysrahoitus		Rahastosijoitukset		Yhteensä	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
1 Tuotot rahoituskohteista								
pääomanpalautukset	0	0	25	147	0	0	25	147
voitto-osuudet	0	0	0	0	732	1 399	732	1 399
korot	8	344	81	2 412	0	0	89	2 756
myyntivoitot	0	0	594	9 261	0	0	594	9 261
osingot	0	7	15	74	574	0	589	81
muut tuotot	0	2	81	150	0	0	81	153
Yhteensä	8	353	796	12 044	1 306	1 399	2 110	13 797
2 Kulut rahoituskohteista								
kulut rahoituskohteista	-56	0	-192	-268	-421	-253	-669	-521
arvonalennus	-334	-1 087	-14 871	-12 471	-4 651	-1 171	-19 856	-14 729
riskivaruksen muutos	-117	-1 000	-6 617	4 976	0	0	6 500	3 976
Yhteensä	-507	-2 087	-8 446	-7 763	-5 072	-1 424	-14 025	-11 274
3 Muut kulut								
muut kulut	0	0	-190	-268	0	0	-190	-268

OHJELMAT SEKÄ MUU TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

	2008	2007
4 Hankkeiden tuotot		
Terveysthuollon ohjelma	2	0
Elintarvike- ja ravitsemusohjelma	0	0
Intia-ohjelma	0	0
Energiaohjelma	0	0
Koneteollisuuden kasvuohjelma	0	0
Kuntaohjelma	0	0
Innovaatiotoiminnot	0	0
Muu tutkimus- ja kehitystoiminta	0	5
	2	5
5 Hankkeiden kulut		
Terveysthuollon ohjelma	-2 147	-2 054
Elintarvike- ja ravitsemusohjelma	-1 891	-1 017
Intia-ohjelma	-350	-154
Energiaohjelma	-416	0
Koneteollisuuden kasvuohjelma	-33	0
Kuntaohjelma	-47	0
Innovaatiotoiminnot	-1 416	-2 120
Muu tutkimus- ja kehitystoiminta	-42	0
	-6 342	-5 345
6 Muut kulut		
Terveysthuollon ohjelma	-195	-133
Elintarvike- ja ravitsemusohjelma	-185	-192
Intia-ohjelma	-7	-8
Energiaohjelma	-94	0
Koneteollisuuden kasvuohjelma	-77	0
Kuntaohjelma	-34	0
Innovaatiotoiminnot	-124	-383
Muu tutkimus- ja kehitystoiminta	0	0
	-716	-716

HALLINTO

	2008	2007	2006
7 Henkilöstökulut			
Palkat	-6 546	-6 785	-6 516
Eläkekulut	-1 068	-1 088	-1 106
Muut lakisääteiset henkilösivukulut	-613	-716	-596
Muut henkilöstökulut	-824	-760	-741
	-9 051	-9 349	-8 959
Henkilökunnan lukumäärä tilikauden päättyessä:			
pääomasijoitus	9	20	24
ohjelmat sekä muu tutkimus- ja kehitystoiminta	43	34	32
hallinto	48	46	42
	100	100	98
8 Poistot			
Suunnitelman mukaiset poistot:			
koneet ja kalusto	-280	-301	
muut pitkävaikutteiset menot	-100	-87	
toimitilojen perusparannukset	-13	-13	
	-393	-401	

SIJOITUSTOIMINTA

	2008	2007
9 Peruspääoman tuotot		
myyntivoitot	11 679	94 224
korkotuotot	14 581	13 023
kurssivoitot	1 431	1 219
valuuttakurssivoitot	2 042	189
osinkotuotot	8 077	9 270
vuokratuotot	838	1 662
voitto-osuudet	1 881	1 925
	40 528	121 512
10 Peruspääoman kulut		
arvonlennukset	-79 893	-20 929
palautuneet arvonlennukset	2 729	1 110
myyntitappiot	-26 393	-11 956
kurssitappiot	-1 057	-1 861
valuuttakurssitappiot	-2 547	-3 106
omaisuudenhoitopalkkiot	-645	-938
kiinteistökulut	-154	-283
kiinteistöyhtiöosakkeiden arvonlennukset	-1 951	-413
muut kulut	-5	6
	-109 917	-38 371

TASEEN LIITETIEDOT (1 000 €)

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys taseen erien sisällöstä.
Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa taseeseen.

11 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Tilikauden aikana on tehty käyttöomaisuushankintoja 0,2 miljoonalla eurolla
(0,7 miljoonalla eurolla vuonna 2007).

	Kirjanpito- arvo 1.1.2008	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden poistot 31.12.2008	Kirjanpito- arvo 31.12.2008
koneet ja kalusto	502	160	1	280	381
muut pitkävaikutteiset menot	264	77	0	100	241
toimitilojen perusparannukset	100	0	0	13	87
muut aineelliset hyödykkeet	256	0	0	0	256
	1 122	237	1	393	965

	2008	2007
osakkeet ja osuudet		
toimitilaosakkeet	14 509	14 509
muut osakkeet	9	9
	14 518	14 518

	2008	Muutos	2007
12 Pääomasijoitukset			
Ohjelmat	8 429	287	8 142
Yritysrahoitus	16 476	-9 384	25 860
Rahastosijoitukset	68 950	12 559	56 391
Muut sijoitukset	572	-21	593
	94 427	3 441	90 986

12.1 Ohjelmat

Sitran omistamat osakkeet, osuudet sekä muut sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Pääomalainat ja	Sijoitus yhteensä
	Omistus	Sijoitus	muut lainat Sijoitus	
Terveydenhuollon ohjelma				
Avain Technologies Oy	33%	1 500	359	1 859
Kuntamaisema Oy	40%	60	0	60
Medhelp Group Oy	47%	6 016	1 108	7 124
Medixine Oy	18%	1 026	0	1 026
Prowellness Oy	20%	1 947	54	2 001
Telekardio Oy	30%	60	0	60
Vivago Oy	32%	2 907	620	3 527
		13 516	2 141	15 657
Elintarvike- ja ravitsemusohjelma				
Efficas Inc.	6%	1 097	0	1 097
Fintorus Oy	33%	70	180	250
Kyrönmaan Juustomestarit Oy	14%	34	366	400
Neomed Oy	10%	13	135	148
		1 214	681	1 895
Energiaohjelma				
AW-Energy Oy	6%	500	0	500
		500	0	500
Koneteollisuuden kasvuohjelma				
Fluid House Oy	10%	150	1 000	1 150
Sabriscan Oy	19%	500	0	500
		650	1 000	1 650
			Ohjelmat yhteensä	19 702
			Kumulatiivinen arvonmuutos	-11 273
			Kirjanpitoarvo	8 429

12.2 Yritysrahoitus

Sitran omistamat osakkeet, osuudet sekä muut sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Pääomalainat ja	Sijoitus yhteensä
	Omistus	Sijoitus	muut lainat Sijoitus	
Yrityskehitys ja teknologian kaupallistaminen				
Finn-Medi Tutkimus Oy	18%	67	0	67
Helsinki Business and Science Park Oy	14%	168	0	168
Innotalli Oy	44%	170	0	170
		405	0	405

Sitra Ventures	Osakkeet ja osuudet		Pääomalainat ja muut lainat		Sijoitus yhteensä
	Life Sciences	Omistus	Sijoitus	Sijoitus	
Akela Pharma Inc.	4%	8 829	0	8 829	
Biotie Therapies Oyj	10%	14 855	673	15 528	
Boneca Oy	33%	750	1 250	2 000	
BPM-Group Oy	45%	885	0	885	
Delfin Technologies Oy	37%	55	164	219	
FibroGen Inc.	3%	3 515	0	3 515	
FIT Biotech Oyj Plc	23%	4 080	3 300	7 380	
Galilaeus Oy	60%	5 026	5 030	10 056	
Hidex Oy	38%	796	605	1 401	
Innomedica Oy	51%	270	571	841	
Ipsat Therapies Oy	15%	3 386	1 272	4 658	
Juvantia Pharma Oy Ltd	52%	2 946	1 155	4 101	
KC-Holding 3 Oy	42%	2 000	0	2 000	
Labmaster Oy	30%	175	2 221	2 396	
Mobidiag Oy	43%	3 243	1 290	4 533	
Nexstim Oy	38%	5 282	0	5 282	
Pharmatory Oy	24%	759	540	1 299	
QuatrX Pharmaceuticals Company	1%	3 895	89	3 984	
Reactionlab Oy	38%	52	805	857	
Stick Tech Ltd Oy	12%	1 345	0	1 345	
Vivoxid Oy	36%	5 322	0	5 322	
		67 466	18 965	86 431	
Muut kohdeyritykset					
B-Band Oy	17%	100	0	100	
DBC International Oy	5%	1 302	0	1 302	
Deltagon Group Oy	17%	71	0	71	
EC-Engineering Oy	32%	948	0	948	
Enterprie Software Ltd	22%	22	661	683	
Fimet Oy	47%	496	0	496	
Heptagon Oy	19%	5 648	0	5 648	
Kuntokumppanit Oy	29%	833	844	1 677	
Panphonics Oy	37%	1 534	0	1 534	
Robogrind Oy	20%	200	560	760	
Seven Networks Inc.	1%	1 653	0	1 653	
Shanghai Fimet Medical Instruments Co. Ltd	13%	278	0	278	
Solibri Oy	14%	150	472	622	
Space Systems Finland Oy	29%	970	0	970	
Staselog Oy	0%	0	100	100	
Stellac Oy	34%	1 491	0	1 491	
Syncron Tech Oy	14%	72	0	72	
Vioteq Oy	0%	0	50	50	
Waterix Oy	49%	511	0	511	
Watrec Oy	25%	400	0	400	
		16 679	2 687	19 366	
			Yritysrahoitus yhteensä	106 202	
			Kumulatiivinen arvonmuutos	-89 726	
			Kirjanpitoarvo	16 476	

12.3 Rahastosijoitukset

Sitran tekemät sijoitukset rahastoihin

	Sijoitus
Aloitusrahasto Vera Oy	2 000
Apple Tree Partners II L.P.	4 144
Atlas Venture Fund III	1 608
Baltic Investment Fund III	764
Baring Capricorn Ventures	10
Bio Fund Ventures I jatkosijoitusrahasto Ky	12
Bio Fund Ventures I Ky	7 567
Bio Fund Ventures II jatkosijoitusrahasto Ky	750
Bio Fund Ventures II Ky	2 104
Bio Fund Ventures III Ky	3 934
Boston Millennia Partners L.P.	1 559
CapMan Russia Fund L.P.	4 000
Capricorn Cleantech Fund NV	10 000
Crescendo III, L.P.	1 890
Diamondhead Ventures L.P.	2 007
EBRD North-West and West Russia Regional Venture Fund	0
Eqvitec Mezzanine Fund III Ky	4 919
Eqvitec Teknologiarahasto I Ky	1 826
Eqvitec Teknologiarahasto II Ky	4 184
Finnventure II Ky	31
Finnventure III Ky	3
Hambros Advanced Technology Trust III L.P.	462
HealthCap 1999 K.B.	4 493
InnKap 2 Partners	955
InnKap 3 Partners	2 887
Matkailunkehitys Nordia Oy	3 229
MB Equity Fund Ky	0
Merlin Biosciences Fund L.P.	6 413
PMI Venture Fund L.P.	1 897
Russian Technology Fund L.P.	200
Sitra Management Oy	470
Strategic European Technologies N.V.	4 354
Technologieholding Central and Eastern European Fund N.V.	1 202
Trident Capital Fund V	2 304
Terveysrahasto Oy	15 000
Ventech Capital II, L.P.	4 482
	101 660
	Kumulatiivinen arvonmuutos -32 710
	Kirjanpitoarvo 68 950

Sitralla on sataprosenttisesti omistamansa tytäryhtiön Sitra Management Oy:n kautta omistusta seuraavissa hallinto- ja voitonjakoyhtiöissä:

Hallintoyhtiöt:

3TS Capital Partners Oy
Baltic SME Management B.V.
BIF Management Ltd
Norum Russia General Partner Ltd
Oy Nordic Russian Management Company Ltd

Voitonjakoyhtiöt:

BIF Management Ltd
Bio Fund Management Oy
Eqvitec Partners Oy
RTF Founders L.P.
TCEE FUND N.V.

12.4 Muut sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Pääomalainat ja muut lainat	Sijoitus yhteensä
	Omistus	Sijoitus	Sijoitus	
Chip-Man Technologies Ltd	0%	0	80	80
Dermagene Oy	0%	0	40	40
Detrexim Oy	0%	0	20	20
Easdaq S.A.	0%	138	0	138
East Office of Finnish Industries Oy	5%	50	0	50
Eigenvalue Oy	14%	432	0	432
Geniem Oy	0%	0	200	200
Hi-Col Oy	0%	0	275	275
Kibron Oy	0%	0	823	823
Kitewing Sports Oy Ab	0%	0	17	17
Lepo Product Oy	0%	0	5	5
Mega Elektroniikka Oy	0%	0	57	57
Navicre Oy	0%	0	252	252
Okmetic Oyj	0%	0	48	48
Optonex Oy	0%	0	170	170
Oseir Oy	0%	0	150	150
Ras-Met Oy	0%	0	395	395
7signal Oy	0%	0	20	20
u-Nav Microelectronics Corporation	1%	516	0	516
		1 136	2 552	3 688
			Kumulatiivinen arvonmuutos	-3 116
			Kirjanpitoarvo	572

13 Peruspääomasijoitukset

	2008	2007
Pitkäaikaiset sijoitukset		
joukkovelkakirjalainat	201 415	166 575
kotimaiset osakkeet	50 164	92 460
ulkomaiset osakkeet	56 088	82 023
sijoitusrahasto-osuudet	109 721	159 069
pääomarahasto-osuudet	10 472	13 725
kiinteistösijoitukset	10 961	12 941
Lyhytaikaiset sijoitukset		
joukkovelkakirjalainat	0	9 215
sijoitustodistukset	120 121	130 614
omaisuudenhoitotilit	4 691	2 670
muut lyhytaikaiset sijoitukset	2 492	1 000
	566 125	670 292
Sijoitusomaisuuteen kuuluvien julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden ja osuuksien aktivoitujen hankintamenojen ja markkina-arvon erotus:		
markkina-arvo yhteensä	254 512	470 438
vastaava kirjanpitoarvo	215 973	333 552
erotus	38 540	136 885

14 Muut saamiset

Sijoitustoiminnan tuottoihin kirjatut siirtyvät korot tilikaudelta ovat 5,7 miljoonaa euroa (6,1 miljoonaa vuonna 2007).

15 Muut velat

Muihin velkoihin sisältyy 2,7 miljoonaa euroa (3,5 miljoonaa vuonna 2007) velkoja pääomarahastoihin, joihin on tehty sijoitussopimus ja Sitran maksuvelvollisuus on syntynyt.

16 Velat rahoitustoiminnasta

Velat rahoitustoiminnasta muodostuvat rahoitussopimuksista, joista sopimus on solmittu ja Sitran maksuvelvollisuus on syntynyt.

KULUKSI KIRJATUT LAINAT, JOIHIN LIITTYY TAKAISINSAANTIMÄHDOLLISUUS, 31.12.2008

Kuluksi kirjattuja lainoja, joihin liittyy takaisinsaantimahdollisuus, oli tilikauden lopussa yhteensä 1,6 miljoonaa euroa (1,8 miljoonaa vuonna 2007). Lainoista 0,7 miljoonaa (0,7) on sellaisia, joiden takaisinmaksuehto on toteutunut ja takaisinmaksu tapahtuu kiinteän aikataulun mukaan, ja 0,8 miljoonaa (1,0) lainoja, joiden takaisinmaksu määräytyy kiinteän aikataulun sijaan rojalitiperusteisesti. Lainoja, joiden takaisinmaksuehto ei ole toteutunut tai joiden takaisinmaksusta ei ole vielä tehty sopimusta, on yhteensä 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

KIRJAAMATTOMAT SITOUMUKSET 31.12.2008

	2008	2007
Rahoituspäätös tehty, mutta sopimus solmimatta		
Ohjelmat	4 283	6 780
Terveystieteiden ohjelma	2 601	2 167
Elintarvike- ja ravitsemusohjelma	501	1 610
Ympäristöohjelma	0	2 224
Energiaohjelma	1 105	50
Venäjä-ohjelma	0	173
Intia-ohjelma	0	556
Koneteollisuuden kasvuohjelma	48	0
Kuntaohjelma	28	0
Innovaatiotoiminnot	1 228	405
Yritysrahoitus	5 929	4 189
Rahastosijoitukset	3 000	18 000
Muut sijoitukset	391	25
	14 831	29 399

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 11. päivänä helmikuuta 2009

Raimo Sailas

Erkki Virtanen

Anu Bradford

Anne Kovalainen

Harri Skog

Mikko Kosonen

TILINTARKASTUS- KERTOMUS

Eduskunnan valitsemina tilintarkastajina olemme tarkastaneet Suomen itsenäisyyden juhlarahaston kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008 hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on suorittanut rahaston sisäisen tarkastuksen ja rahoituskohteiden tarkastuksen. Olemme perehtyneet tarkastuksista laadittuihin kertomuksiin.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien ti-

linpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot rahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Esitämme tilinpäätöksen vahvistamista sekä vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja yliasiamiehille tarkastamaltamme tilikaudelta. Puollamme tilikauden alijäämän käsittelyä hallituksen toimintakertomuksessa esittämällä tavalla.

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2009

Olli Nepponen

Eero Heinäluoma

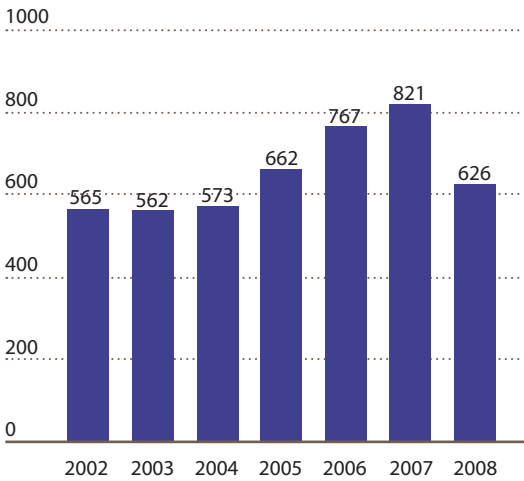
Esko Kiviranta

Markku Koskela KHT

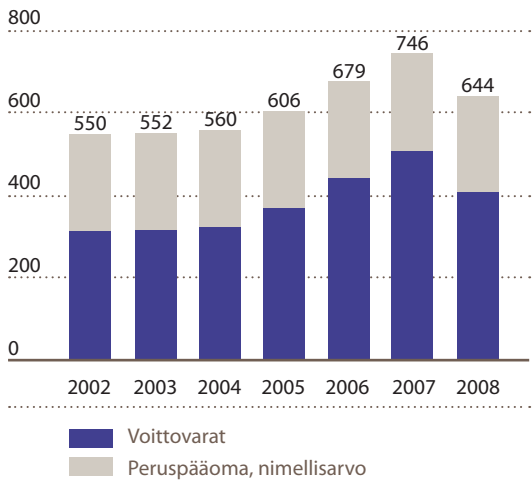
Kari Manner KHT

./ Kalervo Virtanen KHT

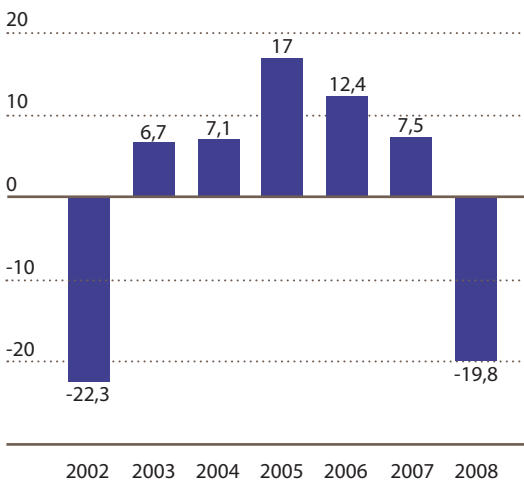
PERUSPÄÄOMAN MARKKINA-ARVO 2002–2008 MILJ. €

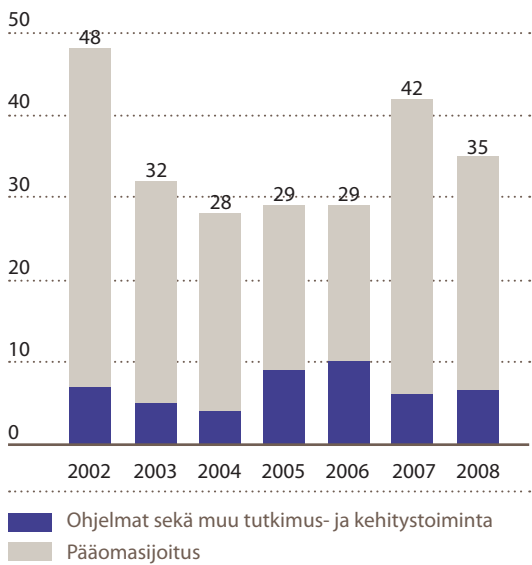
OMA PÄÄOMA 2002–2008 MILJ. €

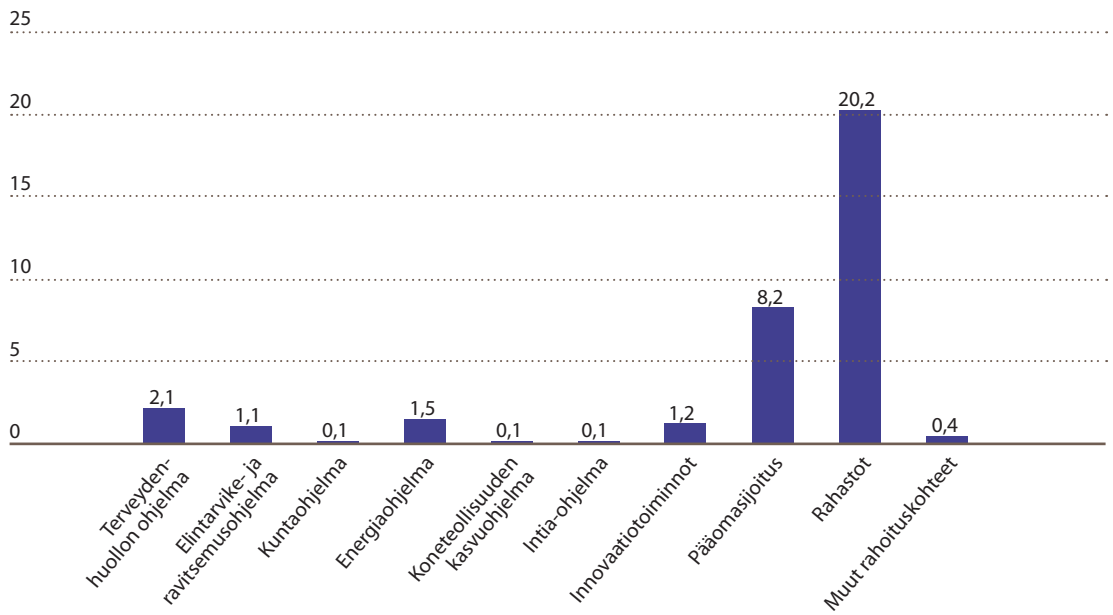
SITRAN PERUSPÄÄOMAN TUOTOT 2002–2008 %

RAHOITUSPÄÄTÖKSET 2002–2008 MILJ. €

RAHOITUSPÄÄTÖKSET TOIMINTA- JA OHJELMA-ALUEITTAIN 2008
MILJ. €

The logo for SITRA, consisting of the word "SITRA" in a bold, blue, sans-serif font. The background of the entire page is a light gray color with a repeating pattern of white, overlapping, rounded square shapes that resemble a grid or a stylized maze.

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Itämerentori 2, PL 160, 00181 Helsinki
Puhelin (09) 618 991, faksi (09) 645 072
www.sitra.fi

ISSN 1235-6166